

Fantastiske Fosen – en innflytters drøm!?

I 2006 stod vi som småbarnsfamilie overfor et viktig valg:

- Hvor skal barna våre vokse opp?

Når vi overveide å kjøpe et småbruk i Midt-Norge var det 3 kriterier vi så etter:

- Barnehage og skole 1-13
- Ei levende bygd
- Mulighet for å komme seg til en storby på dagstur

Vi ble fascinerte av et yrende folkeliv hver gang tur vi hadde til Fosen før vi flyttet. Det var noe spennende som skjedde i de ulike bygdene både her og i nabokommunene, og vi ble ønsket velkommen av halvøya som gikk under begrepet «Fantastiske Fosen».

Når nå valget falt på Fessdalen i Husbysjøen var det barnas oppvekst som stod i fokus. Vi voksne kan godt kjøre til og fra jobb hver dag, både en halvtime og en time hver vei bare det er en jobb vi trives i. Trives vi ikke så godt kan vi velge noe annet. Dersom barna våre skal bli nødt til å kjøre i nærmere to timer hver dag så er det ikke bare for dem å bytte til noe de trives bedre med. Er det ikke da bedre at pedagogene kjører til skolen enn at alle elevene skal flyttes? Hele poenget med å bosette seg i bygda faller vel bort dersom både de voksne og barna skal bli nødt til å dagpendle?

Vår familie driver i dag et aktivt gårdsbruk i kategorien familiebruk. Alle bidrar med sitt, og ungdommene er med i den daglige driften. Dersom ungdommene må reise hjemmefra 1 time tidligere, og kommer hjem 1 time senere hver dag mister vi mye tid med barna, og barna mister mye tid med oss voksne, i tillegg til mye kunnskap og kompetanse fra aktiv deltakelse i gårdslivet.

Om elevene ikke lenger får anledning til å gå på nærskolen sin og er avhengige av buss hver dag blir det mindre aktive barn, og de har mindre overskudd til å bli med på ulike aktiviteter i bygda si på ettermiddagstid. I et folkehelseperspektiv må det da være svært negativt å frakte barn mellom 13 og 16 år i buss et par timer hver dag. I tillegg vil det være større risiko for utenforskap som oppstår når ikke alle barna får muligheter til å være med på klassens sosiale aktiviteter og fritidsaktiviteter etter skolen.

Etter at vi flyttet til Fosen ble vi virkelig klar over den sterke tilhørigheten og identiteten som ligger i hver grend, og vi mener at sterke, levende bygder styrker kommunen som helhet. Identitet og tilhørighet bygges gjennom kulturen i bygda, og ungdomsårene er svært viktige i barnas liv. Sterke bånd knyttes gjennom skole, fritidsaktiviteter og samhandling i bygda, og er med på å skape en tilhørighet og et fellesskap. En god indikator på at menneskene i et samfunn føler at de har en tilhørighet til bygda er dugnadsånd og fritidsaktiviteter. Vi frykter at barna våre mister mye av identitet og tilhørighet til bygda når de må dagpendle ut av bygda.

Mælan skole er en fådeltskole i dag, og flere lærere underviser både barnetrinn og ungdomstrinn. Det er høyere kompetansekrav til lærere i ungdomstrinn enn på barnetrinn. Med en nedleggelse av ungdomstrinnet på Mælan skole vil vi oppleve at det blir færre lærere med høy fagkompetanse igjen. Vi mener at skolen mister verdifull kompetanse om det ikke er mulig å bruke lærere på tvers av hovedtrinn og i aldersblanding med de eldste, særlig med tanke på at skolens resultater er meget gode.

I tillegg til gårdsdriften jobber vi som pedagoger i Åfjordsskolene. Som pedagoger underviser vi etter den nye læreplanen. Noe av det viktigst vi har av verdier og kompetanser som vi er pålagte å øve opp barna i er kritisk tenkning. Det vil si at *man må bruke fornuften på en systematisk og undersøkende måte blant annet når en møter konkrete og praktiske utfordringer*.

Skolestrukturen mener vi er en slik konkret og praktisk utfordring for politikerne i Indre Fosen. Dette er en så viktig sak for alle innbyggerne i kommunen at vi ønsker at det tas en beslutning som bærer preg av kritisk tenkning, og som kan gi en helhetlig og langsiktig plan for hele kommunen.

Aller først:

- Er barnets beste i fokus?

Deretter:

- Er det tatt høyde for hvilke konsekvenser en skolenedleggelse kan føre til for en levende bygd?
- Er det vurdert en mer proaktiv tilnærming til folketallet i grendene? Hva må til for at ungdommer kommer tilbake? Ei tomt, et hus, en barnehage og en skole?
- Er alle tall for å ta en økonomisk god beslutning, og sparer man virkelig penger på å legge ned ungdomsskolen på Mælan?
- Er KS sin statistikk hentet fra kommunen eller er det for landet generelt?

- Er det tatt høyde for hva kommunen taper av statlige overføringer dersom en familie velger å ikke flytte til ei grend?
- Er det sett til forskning på skolestørrelsens betydning for elevers læring, og at metaundersøkelser viser at skolestørrelse ikke har noe særlig å si for læring? Eller at lærerens profesjonelle yrkesutøvelse innen sosial og pedagogisk praksis er av svært høy verdi for elevers læring?

Valget som nå skal tas vil ha konsekvenser for fremtiden til både Stjørna og andre deler av kommunen. Dersom våre barn velger bosted basert på samme vilkår som vi gjorde, så vil ikke Stjørna være aktuelt å vurdere når barna deres igjen må dagpendle med buss. 1200 timer med busskjøring i løpet av ungdomstrinnstiden er ikke et attraktivt lokkemiddel for å få familier i etableringsfasen til å bosette seg i kommunen vår.

Anita og Richard Hanssen

-Stjørnværinger-